KÁDÁR László¹, CSIMA Zoltán¹, JÁGER Edit Andrea¹, PÁNDICS Tamás^{1,2}

¹Semmelweis Egyetem Egészségtudományi Kar Közegészségtudományi Tanszék, Budapest; ²Nemzeti Népegészségügyi Központ Közegészségügyi Laboratóriumi Főosztály, Budapest

E-mail: kadarl2@outlook.hu

DOI: <https://doi.org/10.29179/EgTud.2021.3.17>

Aktív fekvőbeteg-ellátó intézmény betegforgalmi- és munkatereiben végzett vizuális komfort-felmérés eredményei

Összefoglalás:

A zárt terek komfort- és közegészségügyi viszonyait meghatározó tényezők közül a klíma, a zaj, a levegőkörnyezet, a rendelkezésre álló gépészet minősége mellett a megvilágítás, illetve vizuális komfort is nagy jelentőséggel bír mindennapjainkra. A megvilágítás jellemzői befolyásolják a munkavégzés hatékonyságát, a pihenés, relaxáció minőségét, de szélsőséges esetben akár munkabiztonsági konzekvenciái is lehetnek.

A munka során eltérő munkavégzési körülmények között kalibrált Testo megvilágítás mérő készülékkel mértük és regisztráltuk az ápolási tevékenység szempontjából releváns munkafelületek és az azokat közvetlenül határoló területek megvilágítási jellemzőit, az alkalmazott műszaki megoldásokat és üzemeltetési sajátosságokat. Az adatokat Office 365 Excel program segítségével dolgoztuk fel. Az eredményeket a vonatkozó műszaki szabványok paramétereivel vetettük össze. Munkánk során támaszkodtunk a mérés helyszínéül szolgáló létesítmény dolgozóinak körében elvégzett érzékelt környezetminőségre vonatkozó felmérés, valamint a WHO Európai Regionális Irodája és az Emberi Erőforrások Minisztériuma közötti, 2018/2019 évi kétéves, az egészségügyi intézmények közegészségügyi helyzetét felmérő együttműködése keretében megvalósuló projekt tapasztalataira is.

Megállapítottuk, hogy a megvilágítási megoldások kialakítása megfelelt a korabeli követelményeknek, azonban az elavulás mértéke miatt egy részük nem tudja kielégíteni a mai elvárásokat. A relatíve nagy összpontosítás és aprólékos tevékenységet igénylő pontokon (adminisztratív, vagy gyógyszerelő felületek) tapasztaltuk a legnagyobb problémát, ezeken a helyeken a legalapvetőbb paraméter, a megvilágítás erőssége nem érte el a 300 lux értéket, illetve térbeli egyenlőtlenség is tapasztalható volt. Hozzá kell tennünk, hogy az egyes terek (akár kórteremről, akár nővérszobáról beszélünk) illetve tevékenységek megvilágítás igénye rendkívül differenciált, az eltérő funkciók sajátosan szerveződő térbeli kapcsolata pedig megnehezíti a relatíve korszerű irányelvekben meghatározott követelmények teljesítését.

Ma a vizuális komfort szintje csak több paraméter együttes figyelembevételével határozható meg, elvárható az igényekhez igazodó szabályozhatóság. A rendszerek megfelelő tervezése, kialakítása és üzemeltetése komplex, energetikai, környezetvédelmi, ergonómiai (mérnöki) és foglalkozás-egészségügyi, valamint munkaszervezési kérdés, tehát team-munkát igényel. Az ad hoc megoldások sok esetben rontanak az eleve mostoha körülményeken.

Kulcsszavak: *foglalkozás-egészségügy, kórházi környezet, megvilágítás, vizuális komfort*